

ČEHOSLOVAŠKA SE NE ZMENI ZA ULTIMATUM

ANGLEŠKI MIN. PREDSEDNIK SE JE Z ZRAKOPLOVOM PODAL K HITLERJU NA POSVETOVANJE

Henlein je poslal ultimatum, da je obsedno stanje v 6 urah odpravljeno. — Na mejo je bilo poslana še več vojaštva. — V izgrelih je bilo več ljudi ubitih. — Anglija in Francija svetujeta plebiscit.

LONDON, Anglija, 15. sep. — Angleški ministrski predsednik Neville Chamberlain je danes odpotoval z letalom v Nemčijo, kjer bo skušal pregovoriti kanclerja Hitlerja, naj v svojih zahtevah napram Čehoslovaški ne gre predaleč.

PRAGA, Čehoslovaška, 14. septembra. — Sudetska kriza se je včeraj poostрила, ko je čehoslovaška vlada razglasila obsedno stanje v sudetskoniških okrajih in je Henlein vladi poslal ultimatum, v katerem zahteva, da vlada v šestih urah prekliče obsedno stanje.

Ultimatum pravi, da stranka sudetskih Nemcev, ako vlada po radiju ne naznani v šestih urah, da vstreže vsem zahtevam sudetskih Nemcev, odklanja vsako odgovornost za bodoče izgrede.

Vlada na ultimatum sploh ni odgovorila. Iz vladnih krogov prihaja naznanilo, da vlada ne more sprejeti ničesar, kar je slično kakemu ultimatumu, od kake politične stranke in nikakor noče preklicati odredb, katere smatra za potrebne za vzdrževanje javnega miru in varnosti.

Toda nek vladni zastopnik je rekel, če je v sudetskih krajih v treh ali štirih dneh zopet mirno, bo vlada položaj preiskala in bo mogoče preklicala obsedno stanje.

Ministrski predsednik Milan Hodža je obvestil Ernsta Kundta, voditelja sudetskih Nemcev v čehoslovaškem parlamentu, da po telefonu ne more sprejeti nobene grožnje od kake politične stranke.

Čehoslovaška vlada je bila v dolgem telefonskem posvetovanju z angleško in francosko vlado in je bilo dogovorjeno, da mora biti vglad države obdržan in še posebno v tem kritičnem času.

Ob istem času pa je Konrad Henlein s svojimi tovariši v Aschu pregledal cel položaj ter je sklenil, da sedaj nikakor ni več mogoče nadaljevati s pogajanjmi z vlado. Vsled tega so pogajanja prekinjena in Adolf Hitler ima odločiti, kdaj in ako se bodo zopet pričela.

LONDON, Anglija, 14. septembra. — Poročila, ki prihajajo iz Karlovih Varov v London, naznanjajo, da prihaja skozi mesto mnogo vojaštva, ki je na potu na mejo. Kot pravi "Daily Telegraph", ima vojaštvo s seboj tanke, topove proti tankom in močne oddelke strojníc. Vojaštvo se tiho pomika proti meji pod zaščito noči.

Cehi pa so prejeli poročila, da prihajajo nemške čete na njihovo mejo.

LONDON, Anglija, 14. septembra. — Ko je prišlo v London poročilo, da je Konrad Henlein stavil Čehoslovaški ultimatum, je bil takoj sklican vojni svet. Najprej so se sestali najvažnejši štirje ministri: ministrski predsednik Neville Chamberlain, notranji minister sir Samuel Hoare, finančni minister sir John Simon in vnarnji minister lord Halifax.

Takoj so poklicali na sejo zračnega ministra sira Kingsley Wooda, prvega lorda admiraltete Alfreda Duff-Coopera in vojnega ministra Leslie Hore Belisha.

Zelo važno je, da so bili na sejo poklicani tudi minister za združeno obrambo sir Thomas Inskip in šefi generalnih štabov.

PARIZ, Francija, 14. septembra. — Angleška in francoska vlada ste pričeli pritiskati na čehoslo-

Alf. M. Landon se zopet oglasil

JAPONSKO PRODİRANJE ZELO DRAGO

Japonci so napredovali nekaj milj, toda z velikimi izgubami. — Kitajci dolže Japonce uporabe plinov.

HANKOV, Kitajska, 14. septembra. — Japonci so severno in južno od Jangcea napredovali nekaj milj, toda so imeli težke izgube, kakor tudi Kitajci. Japonci se nahajajo nekaj milj od Hvangčvanga, od koder so že pobegnili skoro vsi civilisti.

Po petem napadu, v katerem so se poslužili plinov, so Japonci zasedli hrib Hsikuling, na desnem krilu fronte ob Kjukjang-Nančang železnice.

Kitajci so se tudi umaknili iz Jikova, toda so zopet zavzele Čilungšan in so odbili napad na Juančapo.

Izgube na obeh straneh v bojih okoli Hsikulinga in Jikova znašajo več tisoč.

Zapadno od Jukčanga zadržujejo Kitajci japonsko prodiranje ob Jangsin cesti. Kitajci dolže Japonce, da se v velikih meri poslužujejo plinov, da pa se jim navzlic temu upirajo in jim povzročajo velike izgube.

ŠANGHAJ, Kitajska, 14. septembra. — Z aeroplanom, katerega so dali na razpolago Japonci, se je odpeljalo 12 ameriških mornarjev, da zamenjajo posadko ameriške topničarke Monocacy, ki se nahaja blizu Kjukjanga na Jangceu.

Japonci so obljubili spremstvo 24 ameriškim mornarjem do Šanghaja, ko bodo po enoletni službi na Monocacy dobili dopust.

Japonsko armadno poveljstvo ni dovolilo topničarki Monocacy, da bi plula po Jangceu navzdol, ker reka ni varna.

ANGLEŽI USMRTILI DVA- NAJST ARABCEV

JERUZALEM, Palestina, 13. septembra. — Blizu Salovaškega predsednika dr. Beneša, da sprejme zahtevo sudetskih Nemcev za plebiscit.

V diplomatskih krogih prevladuje mnenje, da bo čehoslovaška vlada na pritisk Anglije in Francije prisiljena sprejeti plebiscit za sudetske Nemce.

BRUSELJ, Belgija, 14. septembra. — Belgijski vojni urad je izdal povelje, da se do polnoči zglašijo v svojih vojašnicah vsi častniki, ki živijo v privatnih hišah. Vsi častniki, ki so bili na dopustu, so bili poklicani na svoja mesta.

SOFIJA, Bolgarska, 14. septembra. — Bolgarska je poklicala tri armadne kore na jesenske manevre.

BUKAREŠTA, Romunska, 14. septembra. — Kralj Karol je sklical ministrski svet na posvetovanje v Sinajo, da razpravlja o Hitlerjevemu govoru o čehoslovaški krizi.

PREDSEDNIK SE BO KMALU VRNIL V WASHINGTON

Predsednik je v neprestani telefonski zvezi z državnim departamentom. — V soboto bo najbrž razpravljaj o političnem položaju v Evropi.

ROCHESTER, Minn., 14. sep. — Predsednik Roosevelt bo nocoj odpotoval bodisi na svoj dom v Hyde Parku, N. Y., ali pa naravnost v Washington, D. C. Roosevelt je v neprestani zvezi z državnim departamentom, odkoder mu poročajo o zadnjih dogodkih v Evropi.

Danes je bil zadnjič v bolnišnici, kjer leži njegov sin James, ki je bil uspešno operiran na želodcu. Njegovo zdravstveno stanje je presenetljivo ugodno.

V soboto, ko bo 150. obletnica ustavotvorne konvencije v Ameriki, bo predsednik govoril v Poughkeepsie, N. Y., ter bo ob oni priliki najbrž razpravljaj o evropskem položaju in o stališču, ki ga bo zavzela Amerika, če bi izbruhnila vojna v Evropi.

Predno bo odpotoval od tukaj, bo po telefonu konferiral z državnim tajnikom Hullom, ki ga bo obvestil o najnovejših dogodkih.

GARNERJA HOČEJO IMETI ZA PREDSEDNIKA

BEAUMONT, Tex., 14. sep. — Izvršni odbor državne konvencije je danes odobril podpredsednika Johna N. Garnerja kot demokrat. predsedniškega kandidata pri volitvah 1940. Priporočil ga je C. K. Quinn, župan mesta San Antonio z besedami: — Po mojem mnenju ni noben državlján bolj usposobljen za vlogo voditelja kot je podpredsednik Garner.

monovih kopeli je bilo usmrčenih dvanajst Arabcev. Padli so v boju z angleškimi vojakmi.

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Fašisti ne morejo prebiti republikanske črte ob Ebru. — Na Barcelono so zopet padale bombe.

BARCELONA, Španija, 14. septembra. — Fašisti na fronti ob Gaeti ob Ebru še vedno skušajo prebiti republikansko črto, toda brez vsakega uspeha. Vladno poročilo pravi, da so republikanci preprečili 20 tankov, da niso mogli prevzeti prve obrambne črte in da so tri uničili.

V Madridu so republikanci pod Vseučiliškim mestom razstrelili veliko mino.

Fašistični aeroplani, ki so prileteli iz modrega neba opoldne, ko so ljudje prihajali iz uradov in tovarn na sonce, so bili pregnani s protiletalskimi topovi in so vrgli samo nekaj bomb v pristanišče.

Kosi bomb so zadeli tri angleške tovarne parnike Bobbie, Lake Hollwill in Seabank Spray. Prvi inženir na Bobbieju je bil lahko ranjen. Neko poročilo pravi, da sta bila dva mornarja ubita.

Pet italijanskih aeroplanov je bombardiralo severno obrežje Katalonije; ubitih je bilo več ljudi, med njimi tudi ženske in otroci.

List "Socialista" v Madridu pravi, da je angleški vnarnji minister ostro posvaril portugalsko vlado, da z ozirom na sedanjo svetovno krizo preneha pošiljati pomoč španskim fašistom in je naprosil Portugalsko, da zapre špansko mejo, ako bi prišlo do splošne vojne. Portugalska bo najbrže to storila, ker je že dolgo let prijateljica in zaveznica Anglije.

FELDMARŠAL GEOR- ING ZBOLEL

NUERNBERG, Nemčija, 13. septembra. — Feldmaršal Hermann Wilhelm Goering je nenadoma zbolel in se ni mogel vdeležiti vojaške parade. Ostati je moral v postelji v Grand hotelu. Njegovo mesto kot poveljnik zračne sile je prevzel generalni poročnik Erhard Milch.

Ko je kancler Hitler v svojem hotelu sestavljal svoj zaključni govor na nazijskem kongresu, mu je Goeringov zdravnik po telefonu sporočil naslednje:

"Feldmaršal Goering je zbolel za vnetjem žil na desni nogi. Poleg tega ima tudi katar v grlu. Njegov mrzlični položaj zahteva več dni popolni počitek v postelji."

Hitler nikdar ni bil zadovoljen z debelostjo feldmaršala Goeringa, ki tehtal 300 funtov

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

DEMOKRATE POZIVA, NAJ ODDAJO SVOJE GLASOVE ZA REPUBLIKANCE

Little Rock, Ark., 14. sep. — Sinoči je govoril po radio Alf. M. Landon, ki je pri zadnjih volitvah kandidiral za predsednika na republikanskem tiketu. V svojem govoru je pozival demokrate, naj pri volitvah glasujejo za republikance, da bosta ohranjeni obe stranki, ki vzdržujeta ravnotežje republike.

AMERIKA SE NE BODE VMEŠAVALA

Ameriški državljani, nahajajoči se v ogroženem ozemlju, bodo pravočasno spravljani na varno. — V Evropi je 100,000 ameriških državljanov.

WASHINGTON, D. C., 14. septembra. — Če bi se Nemčija in čehoslovaška spopadli, bo prva skrb ameriške vlade spraviti svoje državljane na varno. Na ta način se bo ameriška vlada iznebila vsake odgovornosti.

Dosedaj niso dobila ameriška poslaništva v Evropi še nobenih naročil, kakorhitro bi pa postala nevarnost vojne neizogibna, bodo storili ameriški poslaniški in konzularni uradniki vse potrebno, da ne bo nobenemu ameriškemu državljanu skrivljen niti las na glavi. Edinole na ta način bo mogoče ohraniti popolno nevtralnost.

Vsakemu ameriškemu državljanu, ki pride v ameriška poslaništva ali konzulate vprašat za svet, svetujejo, naj čim prej odpotuje v Združene države.

V Evropi je sedaj nad sto tisoč ameriških državljanov.

RODOVITNA MATI

PITTSTON, Pa., 13. sep. — Mrs. Sam Schiandra je rodila danes svojega 23. otroka. Novorojenka tehta dvanajst funtov. Izmed 23 otrok jih 13 živi.

MUSSOLINI NAPOVEDUJE VOJNO

RI, Italija, 13. septembra. — Italijanski ministrski predsednik Musolini se glede sudetskih Nemcev povsem strinja s Hitlerjem. Po njegovem mnenju bo izbruhnila splošna evropska vojna, če čehoslovaška vlada ne bo dovolila sudetskimi Nemcem avtonomije.

in ki je poveljnik nemške zračne sile in načelnik štiriletnege načrta. Hitler je bil vedno mnenja, da Goering s svojo debelostjo nima prave postave, da bi predstavljal plemensko ponosni nemški narod.

Predsednik Roosevelt ruši demokratsko stranko in s tem uničuje važno politično silo. Vse politične voditelje si prizadeva uničiti in s tem prizadevanjem bo uničil tudi vpliv svoje lastne politične stranke.

Landon je govoril na velikem zborovanju, s katerim se je zaključila državna republikanska konvencija. — Če demokratje glasujejo za kandidate republikanske stranke, — je izvajal, — bodo s tem rešili svojo stranko. — Predsednik Roosevelt se sploh ne briga za usodo demokratske stranke. Edinole svoje mnenje smatra za merodajno. Demokrat, ki si drzne misliti s svojimi lastnimi možgani, bo pri njem slabo naletel.

Landon je očital administraciji, da je raztrosila v javnost vest o nepričakovano dobri letini. — Letošnja letina ni kaj posebnega, — je izvajal, — toda vsled netočnih vesti, ki jih je razširila vlada, se bodo cene pridelkom znižale, in farmer bo na izgubi, mesto na dobičku.

Glede reliefnih del je dejal: — Edinole sedanja administracija je kriva, da je toliko delavcev zaposlenih pri WPA.

KOMPANJA OBTOŽENA KRIVDE

SULIVAN, Ind., 10. sep. — Lansko poletje se je pripetila v Baker premogovniku eksplozija, ki je zahtevala 20 žrtev. Veleporota je obtožila kompanijo, da je vsled malomarnosti zakrivila nesrečo.

ČEBELE SO GA IZDALE

SARAJEVO, Jugoslavija, 11. septembra. — Alija Šnajlagić, je ukradel panj čebel, toda čebele so letale za njim in orožnik, ki je bil priča tega prizora, je zadelo preiskoval in dognal, da je Alija panj ukradel in je bil poslan v zapor.

ARABCI USTRELILI 6 OROŽNIKOV

JERUZALEM, Palestina, 12. septembra. — Arabci so iz zasede ustrelili 6 židovskih orožnikov, ki so spremljali na delo telefonske delavce med Jafo in Gazo. Napadaleci so odnesli s seboj puške, municijo in uniforme.

Delavcem pa se je posrečilo pobegniti pred krogami ter so zbežali v najbližjo židovsko naselbino.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

MLADINA JE NAŠE UPANJE

FRANK TROHA, Barberton, Ohio.

Kadar se ima vršiti kakšna posebna slovenska prireditev, je navadno precej pogovora med ljudmi, in tudi v časopisih se to omenja v dopisih ter se na eden in drug način dela reklama, da bi se s tem obrnilo čimveč pozornosti in da bi bilo končno na prireditvi veliko število posetnikov.

Toda na prireditvi, ki se bo vršila 18. septembra v Slovenskem Nar. Domu na St. Clair Ave., v Clevelandu, smo pa skoro pozabili, dasiravno to ena izmed najvažnejših. Vrtil se bo koncert združenih mladinskih zborov, katerih pevo-vodja je dobro znani in zaslužni mož Mr. Louis Šeme.

Na omenjenem koncertu 18. septembra bodo sodelovali vsi mladinski zbori iz Clevelanda ter okolice in torej tudi "Barbertonski slavčki". Pevec bo do nastopili in zapeli nebroj lepih slovenskih pesmi, ki jih je pevo-vodja našel za omenje-ni koncert izbral in katere so delo naših domačih slovensko-ameriških pesnikov. Torej je upati, da bo prireditev omenje-nega koncerta privabila toliko posetnikov, da bo udeležba pre-kašala vse prejšnje.

Često se poudarja, kako ve-likega pomena je naša tu-ro-jena mladina. Dokler si jo bo-mo znali obdržati zase, tako dolgo ni nevarnosti, da bo za-čela tuč slovenskega življenja v Ameriki pesniti. V vseh ozirih, kjer rinemo daj, hočemo potisniti tudi našo mladino in tako naše že odrasle otroke pripraviti, da bi nadajevati delo, ki smo ga započeli sta-rejši priseljenci. In to se sku-še tembolj doseči pri naših pod-pornih organizacijah.

Vedno in vedno se poudarja: pridobimo mladino med nas, pridobimo se tisto, katere še ni v naših vrstah. In da bi se naša mladina čimbolj zanimala za naše ustanove, ki so jih ustanovili slovenski priseljenci pred leti, ki so bila še vrata v Ameriko na stečaj odprta našim priselencem, so nam naš mladinski zbori tembolj potrebni, kajti ni je bolj privlačne sile za slovenske otroke, rojene v tujini, kot je naša mala sloven-ska pesem. In slovenska pe-sem je privabila nazaj že ne-štetno izgubljenec, ki so se od-tužili svojemu narodu in mate-rinemu jeziku. Toda obratno, ko je končno napočel čas, da smo dobili zmogljive osebe, ki so ustanovili mladinske zborove, pa ta plemenita stvar ni dosegla takšnega odmeva, ki bi ga v resnici morala.

Slovenski priseljenci in naša mladina smo postali v zadnjih par letih aktivni, da se je že neštetokrat pokazalo, kako je ena stvar zasenčila drugo. Ka-kor hitro se sproži ideja za ka-kšno stvar in predno se ta popolnoma doseže, se je izcejni kaj drugega. In tako se več-krat pripeti, da je na en dan toliko prireditev, da človek ne ve, na katero bi šel.

Ko se zamislim v pretekla le-ta, se mi kar čudno zdi, kam je to prišlo. Pred leti se je od časa do časa vršila kakšna ve-selica s plesom, pa še te veselice so bile pičlo obiskane. Ta-ko sem nalezl na rojaka, ki je rekel, zakaj ni bilo pred leti toliko prireditev in zabav, ko so naši ljudje vsak dan prihajali v Ameriko in takrat je bi-lo tudi dovolj zmogljivih oseb, da bi započele eno in drugo stvar.

Ko vse to dobro premislimo, takoj pridemo do zaključka, da v tistih preteklih letih sploh ni bilo časa, da bi se kaj bolj raz-veselili. Kajti je bilo treba de-lati, dnevne ure so bile dolge, in v nekaterih tovarnah, rud-

nikih in drugih delovnicah so delali kar neprestano po sedem dni na teden. Fantje in moške so garali od dne do dne in se izmučeni vračali domov ter jim ni bilo mar, da bi se po kon-čanem delu podali še na plesno veselico. Matere so pa pesto-vale in imele dovolj dela z otro-ci, kateri so danes že odrasli in pridno zahajajo na plesne veselice.

Pred leti je marsikdo gojil upanje, da se bo s svojo dru-žino povrnil v rojstno domovino, se rešil dolgih delovnih dni in si v domačem kraju uredil za bodoče skromno življenje. Končno se je pa vse drugače obrnilo, kakor si je kdo mislil.

V domovini se je tako po-slabšalo, da je tisočim in ti-sočim vzelo veselje, da bi se tja povrnil. V Ameriki se je začelo pa obračati na boljše, dnevi štiti delavcev so po-stajali krajši, plače so se za-čele višati, in kjer je bilo manj delovnih ur, je bilo temveč časa za razvedrilo. Iz dolgih 14 ur se je preskočilo na 12, nato na 10 in končno na 8 ur in 5 dni v tednu. Sedaj pa vprašajte, če še kateri želi, da bi se obr-nilo in bi zopet začeli po sta-rem. Mislim, da ga ni, pa da ga ob dnevnem svitu iščete s svetilko.

Toda pred leti so se taki te-pci še dobili. Ko sem prišel v Ameriko, je bilo baš po obratu, ko so skrajšali delovne ure od 12 na 8. In tiste dni sem čul tu pa tam ženske, ki so se jezi-le. Ena mi je tako povedala:

"Mar ni bilo prej boljše, ko so dedci delali po 12 ur in niso imeli časa za popivanje! Sedaj se mi pa ta krotka od deda ved-no v kuhinji vrti in mi dela na-potje."

Nekateri moški so se pa tudi take izrazili, da je bilo prej boljše, ker niso imeli časa za popivanje in se je torej več pri-branilo. In ko še globlje po-mislimo v tiste dni, naletimo tudi na take, ki so bili dolgo vrsto let v Ameriki. Nekateri so se po trikrat prepejali čez ocean, ko so se pa zopet vrnili, v domovini niso vedeli drugega povedati, kakor o tovarni v kateri so bili zaposleni.

Ker mi je vse to baš prišlo na misel, sem potisnil v ta do-pis in gotovo nekaterim čita-teljem odprl spomine na pre-tekla leta, v katerih so prebili svojo mladost in izgubili svojo moč. Marsikdo si misli, da je bilo na en in drug način takrat boljše, toda večina si pa ne želi da bi se še vse enkrat po-vrnilo in med tistimi sem tudi jaz sam.

Razume se, da svojih mladih let ne moremo več priklicati nazaj.

Slovenski delavci in prise-ljenci, smo mnogo pripomogli tej deželi, ki se je z neverjetno naglico razvijala. Vse to smo pokazali s svojim delom in s svojimi zdravimi deli, ki smo jih prinesli iz stare domovine. Ko smo delali in se borili za svoj obstanek, so naši otroci rasli in ta mlajša, tu rojena ge-neracija, zavzema širom Ame-rike veliko število. Ta odra-

gla mladina lahko s ponosom kaže, da je sad slovenske krvi. Stariši pa tudi lahko s ponosom kažejo ostalim Američanom, kaj so prispevali k stomilijon-skemu narodu v svobodni de-želi Ameriki.

Kakor sem že omenil, je tre-ba za razvedrilo in zabavo ime-ti tudi dovolj časa. Ko je en-krat časa dovolj, si iznajdljive glave že kaj izmislijo, kar la-hko pripomore do zabave. Ta-ko so se torej razvili vežbalni krožki, "drill teams". Večje število skupin in deklet, oble-čenih v pester kostume, sem videl pri paradi v Clevelandu. Ker je torej Cleveland sredi-šče za razne posebnosti, je za-čela tudi naša barbertonska na-selbina posnemati clevelandске rojake.

Prvo društvo, ki je ustano-vilo svoj "drill team", je dru-štvo Srea Marijenega, št. 111 KSKJ. Za svoj dan si je zbra-lo delavski praznik Labor Day in to je bil nekakšen slovenski dan v Barbertonu. Da je bila slavnost temvečja, je društvo povabilo še druga društva in tako so sodelovali: Slovenska godba na pihala iz Clevelanda, Slovenski vežbalni krožek de-klet iz Clevelanda, Vežbalni krožek slovaških deklet iz Bar-bertona, člani in članice dra-matičnega društva "Sloveni-ja" v narodnih nošah in člani-ce podružnice št. 6. SZZ.

To je bila slikovita parada skozi mesto Barberton. Šte-vilna dekleta v pestirih kostu-mih, fantje, moške, žene in de-kleta v slovenskih narodnih nošah, so pokazali Američanom in drugorodecem, da se tudi zna-jo postaviti. Marsikoga, ki se navadno pri strani drži, je ra-dovednost prignala v ospredje.

Rad bi kaj bolj podrobno o-pisal, toda ko se je vse to za-čelo, sem moral na delo v to-varno, in delavski praznik se je zame spremenil v delavni dan.

Končno naj še pripomnim, da vse naše prireditve, ki so usmerjene pravilno, nas tem-bolj prikazujejo v pravi luči Amerikancem. Toda vsaka stvar mora imeti svojo mero in bi se ne smelo preveč hite-ti. Kajti omenil sem že, da potem ena stvar zasenči drugo. Na-posled pridejo pa tudi finan-čne težkote, kar je najhuje in tudi najčese povzroči, da le-po začeta stvar nekaj časa živi, nato pa mirno zaspi, in težko jo je zopet predramiti in posta-viti na noge.

18981938

Sodobje 40 Let

Jugoslovanska
Katoliška Jednota

Glavni stan in lastni dom:
Ely, Minnesota

\$5,677,744.00

je izplačala v vseh podporah svojim članom od časa njene ustanovitve.

Kadar se zavarujete, potrebujete dobro, varno, zanesljivo in točno zavarovalnico. Štiridesetletna preiskunja vam je najboljša garancija. In če še dvomite, vprašajte dolgoletne člane, ki se počutijo najbolj svobodno in bratsko v najboljši bratski podporni organizaciji v Ameriki.

Skupna imovina:
\$2,260,028.00

ZDRUŽENI MLADINSKI PEVSKI ZBORI

Vnedeljo 18. septembra pri-redi Zdrženi mladinski pevski zbori sijajen koncert v Cleve-landu, O., v Slovenskem Nar. Domu na St. Clair Ave. So-delujejo Slavčki, Waterloo Rd. Škrjančki, Holmes Ave., Ka-narčki, Barbertonski slavčki in West Park Zvončki.

Pesmi so po veliki večini naših slovensko-ameriških pesni-kov, kot so Zorman, Zupan, Zupančič, Krasna, Kristan in Molek. Program se prične to-čno ob 3. uri in je sledeči:

Pozdravni govor predsedni-ka Johna Trepa, nakar odvori-ta peski program dvojčici Vi-die, katerima sledi zbor West Park Zvončki, ki zapoje "O-trok poje," od D. Gorinška. "Pesem o zamorčkih" in "Sin-ček vprašuje" od E. Kristana. Barbertonski slavčki: "Moj očka," "Ples," in "Ura", vse od D. Gorinška.

Holmes Ave. Kanarčki: "Na Jug in Mihee", "Divji mož" od Zupančiča in "Rdeči na-gelji" od I. Zupana.

Kanarčki: "Rajajoči deci," in "Škrjančku" od A. Krasne in "Oktober" od I. Zorman.

Škrjančki: "Skladno v zbo-ru" in "Gor na vrh" od E. Kristana in "Bratstva znak" od I. Moleka.

Waterloo Rd. slavčki "Ali bdiš?" od A. Krasne, "Moje-mu narodu" od R. Cimper-

mana in "Mi pojdemo, a ne gremo" od Ivana Albrehta. Slavčki: "Tolažba" od Fr. Levstika, "Prileta sta dva pticka" od I. Zupana in "Mu-ček" od K. Zupančiča.

Skupni zbori: "Moji materi" od I. Zupana, "Pismo očetu" od I. Zorman in "Krošnjar" od K. Zupančiča ter več iz-vlečkov iz spevoigra "Deset-nik" in "Sirotica."

Vse pesmi je skomponiral pevo-vodja Louis Šeme. Pri-jateljeli slovenske pesmi od bli-zu in daleč so prav uljudno vabljeni, da se udeležijo tega koncerta. Vabimo tudi ostale mladinske zborove in Detroitške Slavčke ter mladinski zbor "France Prešeren" iz Pitts-burgha, Pa.

Pozdrav in na veselo svi-denje.

Ančka Traven.

NESREČA V ROVU.

Frank Boje v Lillybrook, W. Va., se je ponorečil pri delu v premogovniku. Kamen mu je prebil kost v nogi.

SMRTNI PADEC V SO. CHICAGO.

Jakob Sintič, v So. Chicago star 52 let in doma iz Žužem-berka, je tako nesrečno padel z ograje pred hišo na cemen-tu hodnik da se je ubil. Zapu-šča ženo n več otrok.

Dne 3. sept. je v Fleming, Kans., umrl Blaž Demšar, star 67 let in rojen v Kernici pri Oslci nad Škofjo Loko. Zapu-šča dva sinova in hčer v Che-copeeju, Kans.

Po dolgi bolezni je v India-napolis, Ind. umrl Jože Kro-novšek, star 63 let in rojen v Lekovici pri Šostanju na Spo-dnjem Štajerskem. V Ameriki je bil 32 let. Bil je vdovec in tu zapušča štiri sinove in štiri hčere.

DVAJSETLETNICA SLOV. DOMA V GI-RARD, O.

Pred 20 leti se je zbrala ma-la pešica rojakov v Girardu, Ohio, in je bila naša želja, da si postavimo svoj slovenski dom.

Želja se je tudi vresničila. Res, da je šel Slovenski Dom skozi več težkoč kakor povsod, ali to je vse pozabljeno.

Dne 17. septembra bomo ob-hajali 20-letnico. Pevski zbor "Javornik" iz Barbertona bo privedil koncert ob priliki te velike slavnosti.

Vabimo rojake iz Barbertona da nas posetijo ob naši 20-let-nici. Turkov Trio bo tudi nam zapel in na piano jih bo spre-mljaj Eddy Cekuta, ki je znan pianist. Za plesalce bo na raz-polago Umekov orkester. Kdor pozna Jožeta, ve, da vselej do-bro zabava plesalce, ker je mojster v tem. Vabimo tudi delničarje Slov. Doma iz Far-rella, Pa., kakor tudi druge prijatelje od tam, da nas pose-tijo ob naši veliki slavnosti. Ne smemo prezreti sosedno mesto Sharon; naj nas obiščejo vsi rojaki in znanci od blizu in da-leč.

Ravno tako iz Strothers, Youngstowna, Nellsa, Warren-a in Bessemerja. Vemo, da ro-ški iz Girarda bodo v polnem številu navzoči. Seveda im-a-ti tudi precej prijateljev v Clevelandu, in oni kaj radi ob-kaki slavnosti obiščejo Girard, ker vedo, da gredo zmeraj za-dovoljni domov iz Girarda.

Za jedlačo in pijačo bo dobro poskrbljeno, Joe Umek bo pa skrbel za plesalce, tako da bo gotovo vsak zadovoljen.

Torej na svidenje dne 17. septembra v Slovenskem Do-mu v Girard, Ohio!

John Anžiček, taj.

AVTO UBIL GL. TAJNIKA HBZ.

V Pittsburghu, Pa., je Božo Jonič, glavni tajnik Hrvatske Bratske Zajednice dne 7. sep-tembra zvečer umrl za poškod-bami, ki jih je dobil nekaj ur prej, ko je zapustil glavni u-rad Zajednice in je hotel pre-koračiti ulico, a ga je podrl avtomobil.

POZOR!

Naznanjam, da se prično red-ne vaje za Otroški tamburaški zbor prihodnji teden, 18. sep-tembra ob 7. zvečer v Slov. Domu.

Ivan Gerjovich.

DRZNEGA PODVZETJA

so se lotili trije mladi fantje, med katerimi je bil tudi 24-let-ni Slovenec Casey Gregorich. V 13 čevljev dolgemu čolnu na vesla so nameravali prepluti Michiganso jezero v smeri proti Muskegonu, v državi Mi-chigan, kar predstavlja značno razdaljo 85 milj. Vseled hude-ga viharja, ki je nastal kakih 20 milj ven iz Sheboygana, ko so mladeniči bili že 7 ur na vo-di, se jim je čoln prevrgel in-le z največjo težavo so ga zo-pet spravili v pozicijo. Gre-gorich pripoveduje, da so bili valovi po 10 do 13 čevljev vi-soki. Vihar jim je polomil tudi dvojce vesel. Vsi premočeni in izčrpani so se podali na pot nazaj proti Sheboyganu, ka-mor so kljub vsem nevarnostim srečno dospeli. Toda veter jih je zanesel kakih 7 milj južno od mesta.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČA-MO NASLEDNJE MUZI-KALIJE, KI SMO JIH PREJELI iz LJUBLJANE

Email Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor 50

ŠEST NARODNIH PESMI za me-šani zbor 50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25

SEST PESMI ZA GLAS IN KLA-VIR 1—

ALBUM SLOVENSKEGA NAROD-NIH PESMI za glas in klavir 1—

Frane Venturini—SEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV 65

Ferdo Juvanc—IZ MLADIH LET, moški zbori 65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) 50

NOTE ZA KLAVIR ALI HAR-MONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA 35

2. PO JEZERU KOLO 35

3. BARČICA MLADI KAPETANE 35

4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA 35

5. TAM NA VRTHI GREDI MARIBOR WALTZ 35

IZ STARE ZALOGE pa ima-mo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira. (Holmar) 50

Orlovsko himne (Vodopivec) 50

Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) 75

Trije mešani zbori (Glasbena Ma-tica) 30

V pepelnini noči, kantata za solo, zbor in orkester, (Sattner) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavir-jem (E. Adamič) 60

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 25

Naši himni, dvoglasno (Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori 30

ZA TAMBURICE: Slovenske narodne pesmi za tambu-raški zbor (Bajuk) 75

Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE: Poduk za citre. — 4 zvezki — (Koželjaki) 2—

ZA KLAVIR: Buri pridejo. — Koračnica — 20

Naročilo pošljite na:

"GLAS NARODA"

216 WEST 15th STREET NEW YORK, N. Y.

EDINA SLOVENSKA POGREBNICA

V NEW YORKU, IN OKOLICI

PETER JAREMA MME. JULIJA JAREMA

(za moške) (za ženske)

Pogreb \$110. in VEČ

Predno greste kam drugam, pa če je še tako daleč, pridite, ali pa telefo-nirajte nam za pojasnilo.

Jamčimo, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni:

129 E. 7th ST., med L Ave in Ave A 707 PROSPECT AVE, vega 155 St

NEW YORK Tel.: ORchard 4-2668 B R O N X Tel.: MElrose 5-0577

Iz zgodovine skrivnostnega sovjetskega maršala

Čeprav je japonsko-sovjetska napetost zaradi gričevja okoli Čangkufenga že precej odnehal, vendar osebnost sovjetskega vrhov. poveljnika v vzhodni Sibiriji še vedno vsakogar zanima. Bluecherjeva osebnost je sploh že ves čas predmet splošnega zanimanja. Že v imenu samem je zapadeno nekako skrivnost. Dolgo časa so se namreč slišali glasovi, češ, da je rdeči maršal na Daljnem vzhodu prav za prav nekdanji nemški častnik, ki rajši služi so-vjetom, kakor pa svoji nemški domovini. Rekli so, da je ta maršal potomec stare pruske plemenitaške roduvine, ki je Nemčiji in Prusiji dala generala Bluecherja, velikega zoper-nika Napoleona Velikega. Danes pa je rodovina rdečega maršala dognana.

Ta veliki rdeči vojskovodja se ni vedno pisal Bluecher, marveč je nekaj nosil docela rusko ime. Po svoji rodovini se piše Gurov in so mu pri krstu leta 1889 dali ime Vasil, po krstnem imenu svojega očeta pa je Konstantinovič. Pisal se je torej Vasil Konstantinovič Gurov. Njegov oče je bil delavec v neki vasi blizu Kazana. Tamkaj je tudi hodil v ljudsko šolo. Ko jo je dokončal, so ga dali učiti se ključavničarstva, nato postal delavec v tovarni vagonov. Tamkaj je organiziral socialistične delavce ter je bil leta 1910 zaradi stavke obsojen na 2 leti in 8 mesecev ječe.

Ko je izbruhnila svetovna vojna, je služil v carski armadi kot navaden vojak ter se je kmalu povzpel za podčastnika. Kot podčastnik, dasi je bil poprj rdeč socialist, se je svoje držnostjo in pogumom odlikoval, da mu je poveljnik njegove čete dal v šali naziv "Bluecher".

Ta sicer saljivi naziv je bil za carskega podčastnika velika vojaška pohvala, ki je pomenilo, da dečko v malem ni nič manj drzen in udaren kakor je bil pruski general v veliki. Zaradi tega se je Gurov rad dal še v naprej tako imenovati. Ko je bil ranjen, je dal svoji četi slevo ter je romal v bolnišnico. Ko so ga tamkaj ozdravljenega odpustili, so ga poslali delat v munijske tovarne, kjer pa je pridržal svoje prideto ime "Bluecher". Tako je Bluecher doživel v tovarni začetek ruske revolucije. Član komunistične stranke je bil že leta 1916. Po marčni revoluciji so ga leta 1917, zopet poslali k polku, kjer je bil takoj izvoljen v polkovni sovjet, nakar je kmalu postal komisar v bojnih pohodih zoper bele ruske čete. Pozneje je postal celo predsednik revolucionarnega odbora v Čeljabinsku ter predsednik tamošnje posadke.

Povsod, kamor je bil poslan se je odlikoval s svojo vojaško odločnostjo ter sposobnostjo. Tako je leta 1921 postal že vrhovni poveljnik vojnega sveta na Daljnem vzhodu. A leta 1924, je bil pod imenom "Galen" poslan za vojaškega svetovaleca kitajski narodni vladi v Kanton, kjer je naglo organiziral rdečo kitajsko armado. Pozneje je postal Čangkajškov svetovalec in je pomagal voditi njegove operacije. Pri tem svojem delu pa je vedno imel pred očmi koristi komunizma, kar pa je Čangkajšek skoraj opazil. Zaradi tega je postal do tega ruskega svetovaleca nezaupen in ga začel strogo nadzorovati. Bluecher je zaradi tega skušal pobegniti poprej, predno bi se mu kaj hujšega zgodilo. Preoblečen je nazad-

nje srečno pobegnil Čangkajšku ter je skozi Mongolijo srečno ušel v Sovjetijo. Tukaj je znova sprejel svoje visoke vojaške časte in službe.

Ko so se zadeve na Daljnem vzhodu začele zaostrevati, mu je Stalin, ki je Bluecherju neomejeno zaupal, naročil, naj na Daljnem vzhodu postavi docela novo in neodvisno rusko armado. Tukaj je Bluecher še pokazal ves svoj veliki organizacijski in poveljniški talent. V kratkem je postavil na noge močno, moderno oboroženo in dobro izvežbano armado, ki je štela 300.000 mož. Moderno je preuredil tam kajšnje utrbe, preuredil tudi Vladivostok v nezavetno trdnjavo, ki se lahko uspešno brani tudi s suhozemske strani. Na mandžurski meji je napravil tako utrjen trdnjavski pas, ki v ničemer ne zaostaja za glasovito Maginotovo črto v Franciji.

Najvažnejše pa je, da se je Bluecherju posrečilo tamkaj v kratkem času zgraditi moderno vojno industrijo, ki docela izpolnjuje svoje naloge ter Bluecherjevo armado na suhem, na morju in v zraku zalaga z vsem, česar ta armada potrebuje. Zato je vzhodnosibirski armada postala neodvisna od sibirski železnice, ki bi jo sicer Japonci mogli močno pokvariti ter tako za dalj časa zavreti dovoz iz evropske Rusije.

Udarnost te armade je baje zadnje čase nekoliko trpela, ker je tudi tukaj Stalin začel čistiti in je s tem disciplino močno razrahljal. Vendar je ta armada v rokah takega moža resen nasprotnik vsakomur.

Nekateri so trdili, da je Bluecher zadnje čase izgubil Stalinovo zaupanje. Vendar se te govorice doslej nikdar niso potrdile. Vendar je verjetno, da se kaj takega utegne še zgoditi, ker bi Stalin utegnil postati ljubosumen na Bluecherja, katerega rusko ljudstvo močno časti ter ga kar obožuje, saj vidijo v njem enega tistih redkih sposobnih generalov, ki so Rusom še ostali, ko so vsi drugi šli pod rabljevo sekuro. Tudi evropski vojaški strokovnjaki so polni hvale in priznanja Bluecherju, ki je po njihovi sodbi upoštevanja vreden vojak in med največjimi glavami današnje sovjetske Rusije. Zato tudi ni čuda, če se Japonci tako obotavljajo. Ko bi se ne bali, kdaj bi bili že sprožili vojsko.

PRIMORSKE NOVICE.

Iz prognanstva — se je vrnil domov Venčeslav Ušaj, a le za teden dni. Dobil je dopust, kjer mu je oče umrl.

RIB JE ČEDALJE MANJ.

Dr. Stanley Kemp z ribarskega zavoda v Plymouthu opozarja na zelo resno nevarnost, ki preti ribarstvu.

Gostota rib pokaže lahko od leta do drugega leta do 50-kratno razliko. Od leta 1931 pa je opaziti stalno nazadovanje množine rib. V Plymouthu so morali na primer lov na slaničke popolnoma ustaviti.

Vzroka za to nazadovanje rib doslej ni bilo mogoče popolnoma pojasniti, zdi se pa, da imajo tu razni čimtelji neko ulogo. Morska voda spreminja primesi fosfatov, v severnih vodovih pa je opaziti splošno porast vodne temperature, za dve stopinji, kar je za ribe po vsej priliki usodno. Kako se bo stvar dalje razvijala, ni mogoče vedeti, potrebno pa je, da bi znanost v pospešenem tempu raziskala vzroke, ker morja se bodo našli pripomočki, da se nadaljuje nazadovanje ustavi.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteka. Naprimer: — 10.10.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 10. sep. 1938

Poslajte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

ZIMSKA OLIMPIJADA V ŠVICI?

Ker se je Norveška odrekla olimpijski odbor, ki se sestane kandidaturi za zimsko olimpijado leta 1940 in ker tudi Finska ni uradno kandidirala, mislijo, da bo Mednarodni o-

limpijski odbor, ki se sestane v Bruslju, predlagal, da se zimski olimpijadi priredi v Švici. Poslednjič se je olimpijada vršila v Švici leta 1928.

OGLASUJTE V "GLAS NARODA"

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem
stalni naročnik.

Knjige, katere toplo priporočamo

MORSKI RAZBOJNIK. Spisal Fred. Marryat. (193 strani.) V duhu čitatelja oživi romantika v najbolj pestrih barvah. — Kri in ljubezen. — Viteštvo in maščevanje. — Časi, v katerih sta spretnost in gibčnost odločevali. Cena 85c.

MORSKI VOLK. Spisal Jack London. (328 strani.) — Eden najboljših romanov znamenitega ameriškega pisatelja, ki je pisal svoje romane največ po svojih lastnih doživljajih. Roman je zanimiv od prve do zadnje strani. Čitatelj ga ne bo odložil, dokler ga ne bo prečital do konca. Cena \$1.25

OD ŽIVLJENJA STRTA. Spisal M. J. Breime. (337 strani.) Strašna usoda šestnajstletne mladenke, ki je iz radovednosti zašla v nepoznano življenje ter prezgodaj padla po krivdi drugih. Povest je pisana v obliki dnevnika. Cena \$1.50

OGENJ. Spisal Henry Barbusse. (337 strani.) Pretresljiv opis prizorov iz svetovne vojne. Edinole mojster kakor je Barbusse je mogel napisati kaj takega kot je "Ogenj." Cena \$1.00

ODISEJ IZ KOMENDE. Spisal Ivan Pregelj. (269 strani.) Opis lanberskega gospoda bo ostal v spominu slehernemu, ki ga bo prečital. Pregelj je mojster sloga in jezika. Prištevajo ga med najboljše sodobne slovenske romanopisce. Poleg romana vsebuje knjiga še nekaj krajših ertic. Cena \$1.50

ZGODBE ZDRAVNIKA MUZNIKA. Spisal Ivan Pregelj. (98 strani.) Pregelj je eden najboljših slovenskih pisateljev. Ta zgodovinska povest prav nič ne zaostaja za njegovimi drugimi deli. Pregelj je globok, navzlic temu pa lahko razumljiv tudi preprostem človeku. Cena 70c.

POD KRIVO JELKO. Spisal Peter Bohinc. (160 strani.) Rokovnjači na Gorenškem. — Črni graben. — Veliki Grog. — Primeri rokovnjaške govorice. Povest temelji na zgodovinskih virih ter je poleg Jurčičevih "Rokovnjačev" svojevrsna v slovenski književnosti. Cena 55c.

POD SVOBODNIM SOLNCEM. Spisal Franc S. Finigar. 2 zvezka 300 in 368 strani.) Po izjavi kritikov je to najboljši zgodovinski roman. Opisuje življenje starih Slovencev. Mladega Iztoka je zanesla pot v Bizanc, današnji Carigrad, kjer se je seznanil z Irēno ter se zaljubil v njo. Cesarica si je zaman prizadevala ujeti ga v svoje mreže. Cena \$4.00

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA. Spisal Bulver. (2 knjigi in 280 strani.) Zgodovinski roman iz časa, ko je bohtelo razkošno življenje v Pompejih in Herkulanumu. Borbe s amfiteatru. Spletke egipčanskega "čarovnika." Glauk in njegova ljubezen. Strašna usoda. Cena \$1.25

PUSTOLOVŠČINE DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA. Spisal Jaroslav Hašek. (2 zvezka 263 in 230 strani.) Če se hoče od srce nasmejati, čitajte to delo slavnega češkega humorista. Britka satira na staro Avstrijo. Švejkove pustolovščine ne izvajajo iz človeka samo smeha, pač pa krotot. Cena \$2.40

POVESTI IZ DNEVA IN NOČI. Spisal Guy de Maupessant. (157 strani.) V knjigi je zbranih dvajset najboljših ertic slavnega francoskega pisatelja. Vse od prve do zadnje so skrajno zanimive ter nepreosljlive po svoji vsebini. Maupessant je eden najbolj čitanih pisateljev. Cena \$1.00

ROMAN TREH SRC. Spisal Jack London. (432 strani.) Ena najbolj zanimivih in najdaljših povesti slavnega ameriškega pisatelja. Ko jo človek prične čitati, se ne more odtrgati od nje. Jack London je mojster opisovanja, navzlic temu je pa roman na vso moč živahen in zanimiv. Cena \$1.50

SAMOSILNIK. Spisal Anton Navačan. (153 strani.) Knjiga vsebuje deset povesti slovenskega pisatelja Navačana, ki se je proslavil s svojo zbirko "Naša vas." Snov je povečini vzeta iz življenja naših rojakov iz bivše Stajerske. Cena \$1.50

ŠTEFAN GOLJA IN NJEGOVI. Spisal Ivan Pregelj. (253 strani.) Tragična usoda župnika Golje, potomca tolminskega puntarja. Njegova puntarska kri je prav do smrti kljubovala. Knjiga vsebuje poleg drugih ertic tudi dve klasični pridigi Tomaža Rutarja. Cena \$1.50

TARZANOVE ŽIVALI. Spisal Edgar Burroughs. (294 strani.) Nadaljevanje "Tarzana," ki je že vsaj po imenu znan vsakemu omikancu. Dasi je snov povesti neverjetna, se lahko čita in se človek polagoma tudi v neverjetnost vživi. Cena 85c.

TOLOVAJ MATAJ. Spisal Franc Milčinski. (151 strani.) Naš najboljši humorist je zbral v tej knjižici nekaj ertic, ki so tako ljubke in prisrčne, da čitatelj ob čitanju zares uživa. Posebno zgodba o Cefizlju je naravnost klasična. Cena \$1.00

UMIRAJOČE DUŠE. Spisal Ilka Vašte. (220 strani.) Roman iz stare Ljubljane. Značaji so izrazito opisani, istotako tudi takratne navade. Ljubljana nam je povečini znana iz začetka sedanjega stoletja, kdor jo pa hoče poznati iz prejšnjih stoletij, naj prečita ta roman. Ne bo mu žal. Cena \$2.50

CVETJE V JESENI. — VIŠOŠKA KRONIKA. Spisal Ivan Tavčar. (418 strani.) "Cvetje v jeseni" in "Višoška kronika" sta najboljši dela pisatelja Tavčarja. Kritika je soglasnega mnenja, da je v teh dveh delih prekosil samega sebe. Obe sejanji se vršita v Škofji Loki oziroma v Poljanski dolini. Cena \$2.50

ZADNJA NA GRMADI. Spisal Franc Jaklič. (268 strani.) Tudi dolenska Ribnica je imela svoj čarovniški proces. Pisatelj Jaklič je na podlagi zgodovinskih virov dobro opisal preganjanje in kaznovanje "čarovnic," ki so bile sicer povsem nedolžne ženske. Cena \$1.00

ZADNJA PRAVDA. Spisal J. S. Baar. (184 strani.) Povest je prevedena iz češčine. Ob čitanju se čitatelj vživi v življenje nam sorodnega češkega človeka. Baar je priznan češki pisatelj, in boljšega prevoda si skoro ne moremo želeli. Cena 85c.

ZLOČIN V ORCIVALU. Spisal E. Gaboriau. (246 strani.) Gaboriau je bil bolj ustvarjen za detektiva nego za pisatelja, dasi je tudi kot pisatelj nedosegljiv. Čitatelj ne reši v romanu zagonetke, dokler ne prečita do konca. Cena \$1.00

ŽIVI VIRI. Spisal Ivan Matičič. (411 strani.) Najznamenitejšo delo pisatelja "Na krvavih poljanah." Pisatelj je segel v najbolj zgodnjo zgodovino ter mojstrsko razvil snov do današnjih dni. Lepo vezana knjiga bo kras vsaki knjižnici in vsak jo bo čital z zanimanjem. Cena \$2.00

AGITATOR. Spisal Janko Kersnik. (99 strani.) Janko Kersnik je poleg Jurčiča najbolj znan in priljubljen slovenski pisatelj, kar jih je živele v drugi polovici devetnajstega stoletja. Njegovega "Agitatorja" bo sleherni čital z užitkom. Cena \$1.00

HČI CESARJA MONTEZUME. Spisal M. Rider Haggard. (393 strani.) Delo, ki zavzema odlično mesto v svetovni literaturi. Napeto do skrajnosti. Čitatelj bo roman z užitkom prečital od začetka do konca. Cena \$1.50

Za gospodinje

Kuharske Knjige...

Slovenske žene so splošno znane kot dobre kuharice. Vsakdanjo hrano znajo pripraviti okusno in spretno brez posebnih kuharskih navodil. Naša slovenska kuba je nekaj posebnega, ker je vzeta iz vseh narodnosti, katere so sestavljale nekdanjo Avstrijo. Ni rečeno, da mora dobra kuha biti ravno draga, pridenite kakšne malenkostne stvari, kot te ali one zelenjave ali dišave in napravite posebno tečno, okusno jed.

V knjigarni "Glas Naroda" imamo sledeče kuharske knjige, ki bi Vas morda zanimala:

LJUDSKA KUHAČICA
Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom.
Cena 50c

KUHARICA
965 navodil, 255 strani.
broširana \$1.25...
vezana \$1.50

SLOVENSKA KUHAČICA
Najpopolnejša izdaja —
728 strani.
Cena \$6.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET NEW YORK

Slovenic Publishing Company

Kratka Dnevna Zgodba

ROBERT DIEUDONNE:

HOTEL "PRI SAMOTARJU"

Profesor, ki stane pri njem, tudi čisto kratko posvetovanje zelo mnogo denarja, je vzel v roko slušalko in prisluhniti utripanju njegovega srca. Potem je dejal, da drugi zdravnik niče-ar ne razumejo, kar se tiče njegovega srca, in predpisal mu je bivanje v gorah.

— Gorski zrak je vam potreben... v višini 1500 do 1550 metrov. Miren, tih hotel, kjer boste čisto sami. Po povratku pa pridite zopet k meni.

— Ali je kaj resnega, gospod profesor? sem vprašal s prisiljenim nasmehom. Profesor je samo skomignil z rameni in izrekel to-le globoko misel: Na svetu ni nobenih bolezní, so samo bolniki.

Nasel sem v novinah zapeljiv oglas:

Alpski hotel, 1500 m nad morjem, zdravljenje z mironi in tišino... Hotel stoji čisto na samem in opremljen je z vsem komfortom.

Brzjavka. Odgovor. Pripravljanje prtljage.

V vlakcu prečeta noč. Ker nisem spal, sem imel dovolj časa zahvaliti se usodi, da je dala zgraditi zame točno v predpisani višini miren hotel, na samem, z vsem udobstvom.

Na kolodvoru je klical šofer: "Hotel "Pri samotarju"! "Hotel pri samotarju." Vozili smo se dobro uro. Hotel je bil prazen, ko sem prispel tja. Čeden majhen hotel, vse novo, sveže prepleskano, čisto. Kakih deset sob, vodopad samo za nas in vse to v prijazni dolini. Sonce je tako segrelo dolino že jutraj, da mrzli vodopad vročini ni mogel do živca.

Hotelir je dejal: — Za bolne na pljučih je naše podnebje posebno ugodno, kajti toplota se skoraj ne izpreminja.

— Tako, zares?

— Zelo daleč smo od ledenika.

— Zares?

— Gospod je lahko brez skrbi, tu je prehlad zaradi spremembe vremena skoraj izključen.

Prvi večer se je začel jedilni list z izborno kuhano postrvjo in zaključil z raki, ki se jih človek kar ni mogel do siteda najesti. Čestital sem si k svoji genialni izbiri hotela. Vodopad me je uspaval v trdno spanje.

Naslednjega dne za obed smo pa imeli postrvi in raki. In zvečer zopet. In tako je šlo dan za dnem, za obed in za večerjo tako, da postrvi niti videti nisem mogel več in moral sem vstati od mize, ko so prišli kledo z raki...

— Ne, ne, hvala, nočem! — Smejal sem se, ker sem po naravi skodoželjen. Smejal sem se, ker je bil vsak novi gost navdušen, ko je prvič sedel za mizo. "Oho, to je sijajno!... Danes imamo postrvi in raki!" Moram se premagovati, da bi ne kriknil: "Tu so vedno samo postrvi in raki nam listu." Toda zakaj bi kvaril gostom prvo veselje? Bodo že sami prišli na to.

Hotel "Pri samotarju" je bil nekaj dni dokaj poln. Morala so se zatekli sem tudi drugi bolniki v domnevi, da bodo tu sami. Spogledujemo se so vražno, kakor da smo nadežni esiljivci. Po jedi bežimo drug pred drugim. Salon je zato prazen, kajti vsak gost se začne v svojo sobo. Če se srečata dva "penzista" na enem izmed dveh možnih izprehodov, se stisneta k skalnati steni, kakor da se bojita, da bi se ne dotaknila drug drugega.

Ne vem, ali vpliva to ugodno na živce in sree. Gotovo pa je, da še nikoli nisem bil tako slabe volje.

Hotel "Pri samotarju" je nabito poln. Davi mi je delal gospodar odkrite očičke, da sem samec in da zavzemam prav toliko prostora, kakor zakonski par.

— Meni so dobrodošle družine! Spe lahko po potrebi tudi štirje v eni sobi. Na podstrešju imam otroške postelje. Razumete?

Danes je prispela mlada dama, ki je z vprašujočim očesom premetirala vso jedilnico. Natakarcia mi je pošepnila na uho: "To je nekaj iz Pariza" in zardela je. Potem je povedala to vsem moškim, kajti vsi so z zanimanjem ogledovali napudrano bitje rdečih las, ki je bilo prineslo vonj velemesta v alpsko dolino.

Po obedu se ji iz prijaznosti ponudil iz sopa pravkar prejetih listov enega. — Zelite prečitati današnje novine?

— Vaše današnje novine so zame že večrajšnje, — je odgovorila hitro.

— Kako je vas pa zaneslo sem? — sem vprašal začudeno. Zasmejala se je:

— Upala sem, da vas srečam tu...

— Mene?

— Vas ali koga drugega. — Moški, ki hoče biti štirinajst dni sam, pade petnajstega dne v roke prvi ženski, ki jo sreča!

— Ali je to samo teorija?

— To je lahko tudi skrita želja, če hočete...

Zvečer je pripravila natakarica pribor tudi že mladi dami pri moji mizi, češ da je tako enostavneje. Naslednjega dne me je poklical hotelir k sebi v pisarno.

— Sobo imamo naročeno, pa nimam nobene proste, — je začel.

— Zakaj mi pravite to? Mar naj zapustim vaš hotel?

— Oh, ne, kaj še... Gost, kakor ste vi... Samo prositi sem vas hotel, ker ste že bili danes v gosteh pri dami na številki 14—ali se ne bi mogli preseliti kar k nji? ... Rad vam nekaj popustim pri najemninu.

In zdaj se najbrž Lucie ne boji več odkrižal. Ime ji je namreč Lucie... Vse sobe so do konca meseca zasedene.

Sicer pa moram priznati, da je zelo dražestna... Toda na svetu so žal netaktni ljudje. Proti večeru je prispel moj znanec in ko me je videl z Lucio, me je vprašal skodoželjno:

— Torej si letos ti prevzel sestro našega hotelirja?

Razne vesti.

SAM SE VRNIL V KAZNILNICO.

Na otoku Wright na južni angleški obali stoji kaznilnica Parkhurst. To ni tako mračna hiša prekletstva, kakor kaznilnica v Dartmooru, zgrajena sredi močvirij in z napisom na vratih: "Parcere subiectis." (Bog se usmili tistih, ki izginijo tu.) Pa tudi iz Parkhursta ni lahko pobegniti. In vendar je pobegnil iz te kaznilnice jetnik Frederick Guy Browne, pa se je prostovoljno vrnil. Sedeti bi bil moral sedem let in ker je dober tehnik, so ga dodelili skupini mehanikov. Kmalu je postal celo delovodja v mehanični delavnici. Več ni potreboval. Preskrbel si je odtis ključa in izdelal duplikat. A kako ključ preizku-

šati, ker je bil neprestano pod paznikovim nadzorstvom?

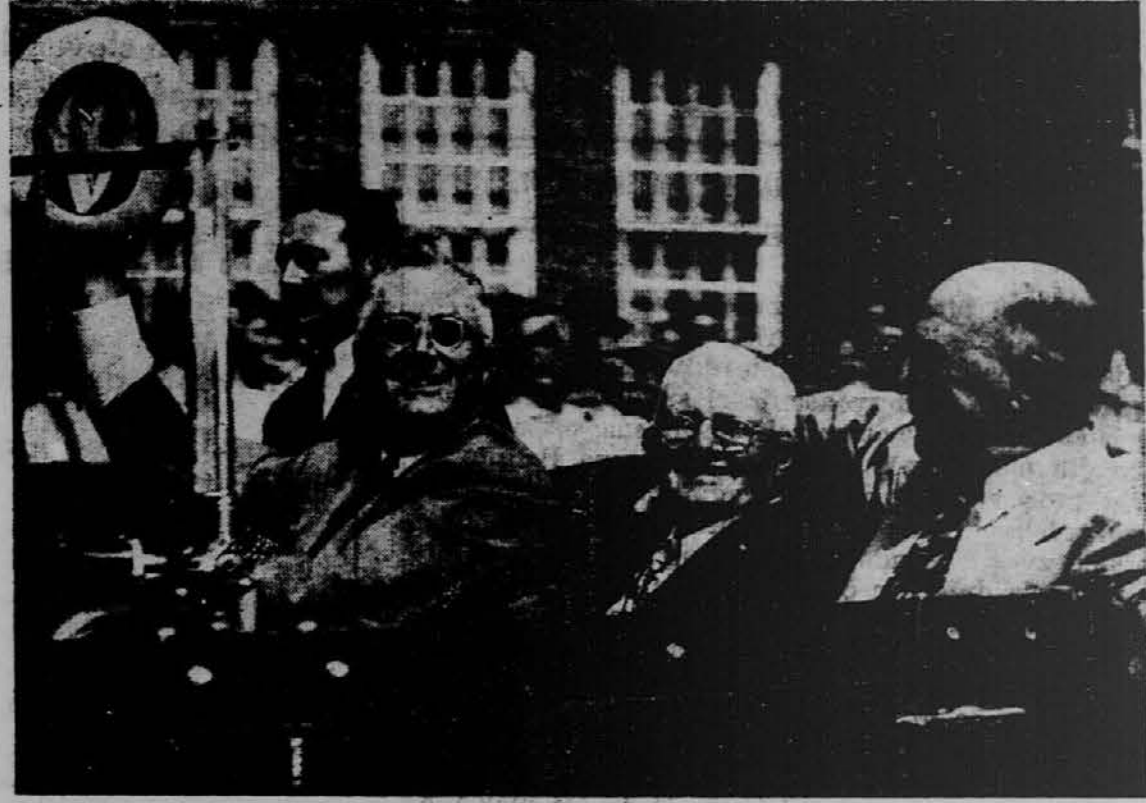
Toda Browne si je znal pomagati. Popravil je nekaj v pralnici in kmalu je prišel na to, da se lahko skrije z oblaki pare, če odpre pipe. A tudi najspretnejši zločinec stori večjih veliko neumnost. Hotel si je biti povsem na jasnem. Ko je para napolnila pralnico, je prosil kraj sebe zaplenenega kaznjence, naj stopi pradenj na stražo, da ga bo kril. Browne je pač računal. In to je bila njegova neumnost. Ključ ni bil dober in Browne se je nekako izgovoril, da se je lahko vrnil v svojo delavnico, kjer je ključ še lahko opilil. Ni pa še stopil iz pralnice, ko ga je njegov tovariš že izdal. Pazniki so prihiteli za njim in ga zgrabili v delavnici. Preiskali so tudi vso njegovo celico, toda enako brez uspeha. Slednji so dvignili pod v celico in našli tam razno orodje, obleko, perilo in celo vozni red. To je bil jasan dokaz, da je hotel kaznjence pobegniti. Ponočno je pravil, da je nekoč že pobegnil, in sicer, da je mogel oddati pismo v nabiralnik. Bil je pol kilometra od kaznilnice, kamor se je prostovoljno vrnil.

Vsi so majali z glavami. — Če si že bil zunaj, zakaj si se pa vrnil? — so ga vpraševali.

— Ker sem vedel, da lahko pobegnem iz kaznilnice, toda ne kot kaznjence z otoka Wright, — je odgovoril. — Potreboval sem pomoč od zunaj. Ker pa v kaznilnici vsa pisma cenzurirajo, mi ni kazalo drugega, nego izmuzniti se iz celice in odnesti prijateljem namenjeno pismo v nabiralnik, seveda brez velnosti paznikov.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki.

ROOSEVELT V MARYLANDU

Predsednik Roosevelt se je nedavno podal v državo Maryland, kjer je v Baltimore govoril o nujni potrebi sodelovanja med farmerji in industrijalnimi delavci.

VOJNA MED MRAVLJAMI.

V južnih državah severnoameriške Unije predysem v Texasu in Kaliforniji je nastala silna vojna, ki jo k sreči ne vodijo ljudje, temveč živali. Že več tednov se mudijo znastveniki tako rekoč kot "vojni poročevalci" v vojnem ozemlju in zasledujejo poedine faze v tekmovalni vojni med mihiško in severnoameriško vrtno mravljo.

Že sedaj kaže, da prede severnoameriški mravlji slaba, kajti njene požrešnejše nasprotnice jo izvirajo čedalje bolj proti severu. Milijarde mravelj so v vojnem stanju, ki se bo končalo po vsej priliki s popolnim uničenjem ene ali druge vrste. Kako resno je jemati to vojno, je razvidno

najbolje iz tega, da so živalice na svojih dosedanjih pohodih prepevale že na stotine milj in da predstavljajo veliko nevarnost tudi za samotne farme.

Kako nevarni utegnejo biti takšni pohodi, nam kaže primer neke odprave ameriških naravoslovcev, ki so se mudili o breki Pari. Takrat jih je presenetil ogromen roj mravelj in iz večke težave so ušli nevarnosti, da jih niso požrešne živalice snedle ob živem telesu. Velikanske množice mravelj so se zbrale na drugem bregu Pारे in za njimi so prihajali neprestano novi roji, tako da je bilo obrežje od njihovih teles vse rjavo. Mravlje so poskušale na zadnji prečkati reko. Iz teles živih in mrtvih vrste so hotele najprej zgraditi most čez reko, toda vodni toki so ta

most neprestano razlirali. Po mnogih ponosenčenih poskusih so stavorili tisoči in tisoče mravelj prave krogle, ki so se počasi kotale v vodo in jih je tok zanašal na drugi breg. Čeprav so raziskovalci te krogle iz živih in mrtvih mravelj neprestano razbijali, so se orjaskega navala ubranili na zadnje le na ta način, da so na ogroženem delu obale izlivali vedra bencina in olja ter jih zažgali. Ta ognjeni nasip je napadalnost mravelj končno zlomil. Usmerile so se na drugem bregu ob reki navzgor in si poiskale drugo možnost za prehod. Še več dni je bilo mo-goče zasledovati njih sled.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami
VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.
Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Kovač Šimen. — Zaročnik z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani
VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komančih in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

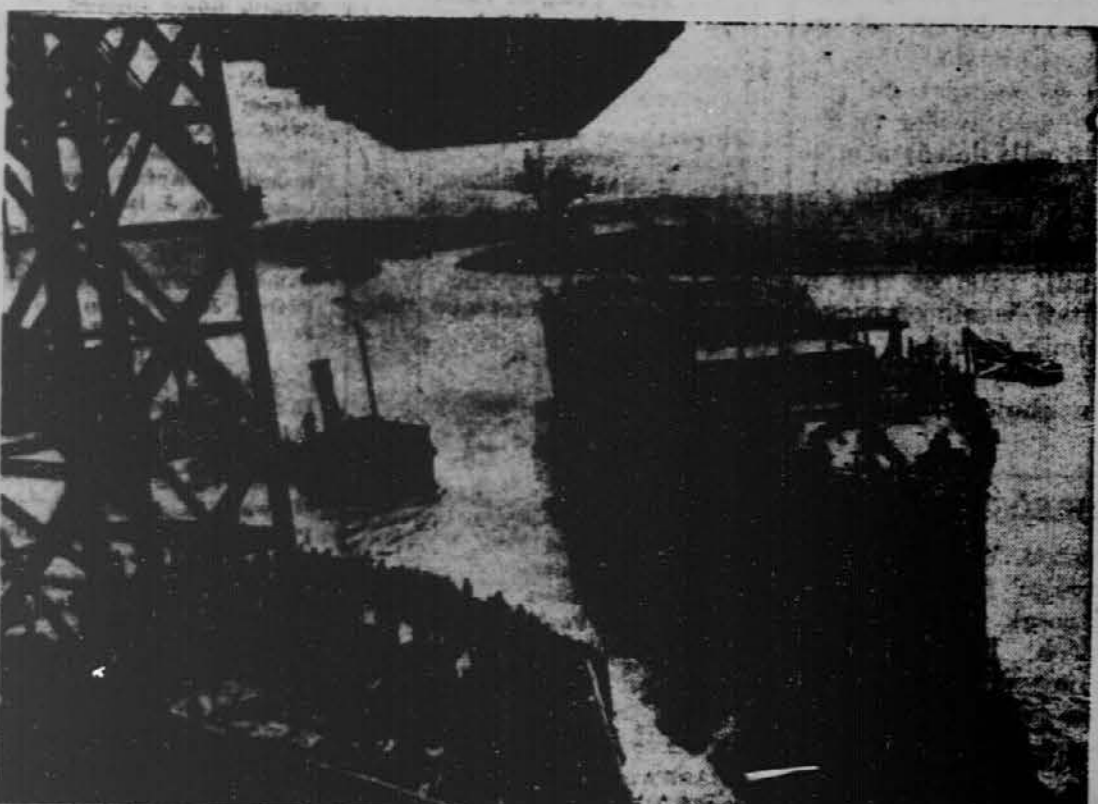

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

NOVA ANGLEŠKA BOJNA LADJA

Nedavno so spustili v morje novo angleško bojno ladjo "Forth", ki bo služila kot matična ladja za podmornice.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

51

S tem je morai biti Werner zadovoljen toda prav rad bi o Dagmar izvedel kaj več in bi rad vprašal, ako se ga še kaj spominja. Toda to vprašanje mu ni hotelo skozi ustnice. Kaj mu je branilo, da tega vprašanja ni stavil, sam ni vedel — mogoče je čutil v svoji notranjosti, da ne sme priznati, koliko se v svojih mislih peča z Dagmar. Gospa Brigita pa bi Wernerju rada več povedala o Dagmar, ako bi sama o njej kaj več vedela. Toda tega ni smela niti priznati, da ž njo ni v nikaki zvezi. Rudolfu Strasserju je dala svojo besedo in jo je hotela držati in če ji je bilo še tako težko in je morala biti zadovoljna s kratkimi poročili Egon Strasserja.

Toda ni bilo dneva, da gospa Brigita ne bi mislila na Dagmar. Bila je že žena pri šestdesetih letih in vsled kroničnega revmatizma se ni mogla prosto gibati. Pa navzlic temu je še vedno stala v stari zvestobi na čelu gospodinjstva v hiši svojega bratrance. In vedno je še upala na čudež, ki bo Rudolfu Strasserju prinesel gotovost, da je Dagmar njegova hči.

Od Leonore Magnusove, Dagmarine matere, gospa Brigita ni nikdar več naravnost slišala. Toda v časopisih je mnogo brala o Carolu Magnusu. Njegovo ime je svetlo žarelo na umetniškem nebu in listi so prinašali dolga poročila o njegovih velikih uspehih kot virtuoz na gosli in kot skladatelj pesmi. In nedavno je tudi našla sliko, ki je kazala umetnika sredi častilcev pred vrati velike koncertne dvorane — in sicer ob strani njegove lepe, očarujoče žene, ki ga je spremljala na vseh njegovih koncertnih potovanjih.

Z velikimi očmi gleda gospa Brigita Leonorino sliko. Toda vidi samo še vedno vitko, elegantno postavo z velikim klobukom, ki ji je zakrival obraz. Toda ta časopis je skrila pred Rudolfom, kajti vedela je, da se mu stara rana še ni zacelila.

Gospa Brigita se je v resnici vedno veselila obiskov Wernerja Falknerja, kajti se je tudi Rudolf Strasser nekoliko razvedril in je bil živahnejši kot drugače. Vedela je, da mu je Werner postal ljub kot sin. Ni pa bila Wernerju nevoščljiva te naklonjenosti svojega bratrance, kajti tudi sama je Wernerja zaprla v svoje staro srce; pa vseeno jo je nekoliko bolelo, da je Rudolf vse svoje očetoško zanimanje naklonil samemu mlademu fantu in da se v njegovem sreču ni še prav nič zganilo za njegovo ubogo zavrženo hčer. Seveda Rudolfu Strasserju ni mogla pogledati v srce.

21. POGLAVJE.

Vitke dekliška postava naglo in prožno gre po široki poti v parku. Na sebi ima priprosto, belo obleko brez vsakega nakita. Na komolecu ji visi širokokrajen klobuk. Lahko sapica se more nemoteno igrati z zlato lesketajočimi se lasmi nad belim dekliškim čelom.

To je Dagmar Strasser, ki je med tem časom dosegla svoje šestnajsto leto. Bila je na poti do malega paviljona, kjer jo pričakuje gospodična Berend, toda ne več za pouk. Kajti že pred nekaj tedni je gospodična Berend odložila svojo službo, ker svojih učenk ni mogla ničesar več učiti. Naučila ju je, kar jih je mogla naučiti in se je namenila, da v nekaj dneh odpotuje. Gospodična Berend se je na gradu Consistelli počutila prav dobro in slovo ji ni bilo lahko. Egon Strasser ji je pomnil, da naj ostane v gradu, dokler ne najde nove službe, kajti zaradi njene vestnosti in izpolnjevanja dolžnosti jo je viskeco cenil.

Gospodična Berend je bila zelo vesela, da je mogla tekom svetovne vojne tukaj živeti v hiši svojega rojaka, kjer ji ni nikdo stopil preblizu. Mirno je vsa leta opravljala svoje delo in je bila tekom tega časa samo enkrat v Florenci, kjer je bila prisotna pri poroki svoje nekdajne učence, hčere grofa Ulfina. Drugače pa je zapustila grad, ravno tako kot tudi ostali prebivalci gradu, semo včasih, kadar se je odpeljala s svojima učenkama s kočijo na izprehod. Stanovaleci v gradu so živeli kot prej vedno bolj sami za sebe in niso občevali z nikomur, v največjo žalost signore Katarine in njene hčere, ki ste se še vedno živo spominjali nekdajnih dni sijaja in družbe.

Gospodinja Berend je zopet po posredovanju grofa Ulfina našla službo. Z neko italijansko družino, ki je bila po ženskih zelo zvezana z nemškimi dužinami, je imela iti v Kalifornijo, da bi otroke te družine poučevala na neki haciendji. Tako je bilo gospodični Berend namenjeno, da zopet vzgoji eno generacijo in zopet premeni svoj dom. To službo pa je sprejela, kot ne bi moglo biti drugače in je bila vesela, da je zopet imela službo. Kajti, kar si je prihranila skozi dolga službena leta, še dolgo ni zadostovalo, da bi si privoščila lep večer svojega življenja, četudi je svoje prihranke naložila v Švici in zaradi tega niso izgubili svoje vrednosti. Deset let, ki jih je preživela na gradu Consistelli, so mnogo pripomogla k njenemu zdravju in se je počutila bolj zdravo in trdno kot kdaj prej. Dagmar je ni nikdar najmanj jezila in ž njo je imela zelo malo truda. Bila je zelo pridna, se je rada učila in je spoštovala svojo učiteljico. Z Eleno seveda ni šlo vse tako lahko in gladko. Bila je sicer tudi zelo razumna in nadarjena, toda bila je zelo lena in površna. In tudi nikdar ni imela pravega obnašanja do svoje učiteljice, katero je srečevala s isto ošabnostjo kot druge ljudi.

Gospodična Berend pa je bila na to navajena, da se je morala mnogo jeziti na svoje učence in to ji še ni bilo nič več težko. Že davno se je naučila umetnosti take porčnosti mirno prenašati. Vendar se ji je posrečilo, da je tudi pri Eleni učenje dovedla do zadovoljivega konca in tako je mogla z gradu odpotovati v zavesti da je izpolnila svojo dolžnost.

Gospodična Berend je šla po kosilu v mali paviljon, kjer je imela navzven polje svojega delovanja. Dagmar ji je obljubila, da bo pozneje prišla po njo za daljši izprehod po parku. Dagmar je sedaj na poti tja.

(Dalje prihodnj.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero 216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

VESTI IZ CHICAGA.

Zadnji teden sem ubil par dni v metropoli Srednjega Zapada, v Chicagu. Ljudem, ki me vprašajo, kako mi je ugajalo, odgovorjam: "Tako, tako! Za pogledat je že O. K., ali za stalno bivati, glede moje osebe, nu, to pa je drugo vprašanje. Morda zato, ker se človek privadi dolga leta enemu kraju in ga takorekoč vzljubi." Sicer pa je ta vas malo prevelika zame. Razdalje so prevelike med posameznimi naselbinami, in od ene važne točke mesta do druge, tako da se moraš voziti s poulično železnico eno uro in pol in še več, ako nimaš svoje lastne skatle s kolesi.

Tudi New York je še mnogo večje selo, ali tam so prevozna sredstva številnejša, boljše in cenejša kot menda nikjer v Združenih državah. Za bori groš se potegneš od enega konca mesta do drugega, 10 do 15 milj, bodisi s podzemeljsko ali nadzemno železnico, s pocestno karo ali busom.

Delavski položaj je tam ravno tako pod ničlo, kot pri nas v Pittsburghu in povsod. Neki moj prijatelj mehanik mi je dejal, da so do zdaj še vedno dovolili po 4 dni tedensko, po delavskem prazniku pa so se nadejali petega, ali zgodilo se je baš obratno: delali bodo najbrže samo po tri dni.

Kot izgleda, ne obeta se nam nič kaj rožna bodočnost.

Kar se tiče navadnih delavcev WPA, zaslužijo samo \$55 mesečno (pri nas \$60) in tudi direktni relief je jako pičel, daš ravno je Chicago eno najdražjih mest za življenje.

Nisem se čudil torej, ko sem srečal v sredo zjutraj v najsičajnejšem delu mesta, sredi razkošja, obilnosti in bogastva, protestno procesijo revno oble-

Nekaj novega je bilo zame, ko sem našel tam prodajo težkih opojnih pijač na debelo po vseh mogočih privatnih trgovinah kot tobakarnah, lekarnah, grocerijah in podobnih, decim ima pri nas država sama v rokah tako kupčijo v svojih posebnih prodajalnah. Nekod sem opazil celo v trgovini za železnino in kuhinjsko posodo tako robo na prodaj — mel metlami in mapami.

Šaba točka v tem vlemestu je to, ker je še tako mnogo delavcev neorganiziranih, in to celo strokovno izurjenih.

V spremstvu mojega prijatelja M. Chandiaka, ki ima dom v So. Chicagu, sem posetil tudi nekaj drugih znamenitosti — kolikor mi je kratki čas dovolil tudi enega največjih muzejev v Združenih državah. "Field Museum of Natural History."

Plačati pa je bilo treba 25 centov vstopnine, dočim so take stvari pri nas proste vedno, ne pa samo ob gotovih dnevih.

Ker človek takega interesnega prostora ne more prepuščati njegovi obisi za zapiranja vrat, zato sem postal med dolgim ogledovanjem žejen in sem usta nastavil na stenski izvir, ali voda je bila

sparjena kot krop, in tako sem našel tudi po drugih velikih javnih lokalih in zavodih, med tem ko imamo tu v Pittsburghu po sličnih krajih prav vse poltje mizlo in okusno vodo, kot bi izpod žive skale privrelo.

Menda imajo Čikažani drugačen okus, ali se boje prehlada od mrzle vode, ali pa so tako varčni!

Obiskal sem tudi kot društveni član Dom SNPJ, katerega prostori so bili pred par leti tako praktično in moderno preurejeni. Ogledal sem si tudi tiskarno, bil predstavljen glavnim uradnikom in uredništvu "Prosvete". Najboljši vtis pa je name napravil glavni tajnik Mr. Vider, ki izgleda res prava dobričina.

Od tam sem se podal k "Amerikanskemu Slovencu", kjer sem naročil še primeroma nov, zanimiv mesečnik "Novi Svet", ki prinaša zraven raznega čtiva tudi zgodovino in opis posameznih slovenskih naselbin v Ameriki pod naslovom "Slovenski Pionir."

Oglasil sem se tudi v trgovini in delavci "Craftsman Wood Service Co." kjer večših naročil lesovino za moje razbarje in vložbe. Tu imajo na proslaj preko 100 raznih vrst lesa, navadnega in dragocenejšega, domače rasti in iz vseh držav sveta. In nekatera teh drv so res dragocena, kot na primer "snake wood" ki mu je domovina Britanska Gviana blizu Južne Amerike in stane en kvadratni čevljev v debelosti četrtrinke inča nič manj kot \$1.00.

Era čikaških zanimivosti je tudi največji svetilnik na celim svetu, ki se nahaja na vrhu poslopja "Colgate-Palmolive-Peet" in je močan za 2 milijona sveč. Njegova svetloba je tik pri izviru 20,000 krat večja nego solnčna na zemeljskem površju, in kot poročajo zračni piloti, se vidi včasih tudi čez 150 milj daleč. Služi že 7 let kot vodilna zvezda zračnikom, ki so leteli v Chicago.

Ko sem se nahajal na prijateljevem poroču zvečer (v So. Chicagu, 15 milj daleč) sem se ozrl vanj, pa mi je skoro očepilo, da bi kmalu padel doli po stopnicah. Na poti proti domu 25 milj proč pa sem se zamogel čitati časnik ob njegovih svetlobnih žarkih.

Pozdrav vsem znancem in prijateljem obojega spola v Chicagu!

PONESREČEN ROJAK.

V Shinnston, W. Va., se je v premogovniku ponesrečil dobro znani rojak v Clevelandu, Tony Stepech. Pri metu mu je padel premog na nogo. Nahaja se doma pod zdravniškim nadzorstvom.

VSE PARNIKE

in LINIJE ki so važne za Slovence za s t i z a:

SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 216 W. 18th St., New York, N. Y.

PISMA V LEDENEM MORJU

PO 77 LETIH NAJDENA.

Iz Stockholma poročajo: Čez 77 let je mostvo norveške ledolomilske ladje "Duen" severno od Spiebergov našlo jako zarjavelo kovinsko steklenico. V njej je bilo pisмено sporočilo Adolfa Ericha Nordenskjolda, ki je bil slaven raziskovalec. Pisanje izvirja z ekspedicije iz leta 1861 in pove, da je njih ekspedicija prišla na ta kraj in odhaja zdaj na največji odnotni otok od vseh sedmih, da so člani ekspedicije dobro razpoloženi in da imajo dosti živeža.

Nejdba tega pisma ni prav za prav nič posebnega, ker imajo polarne ekspedicije sploh navado, da na ta način poročajo, če bi se jim kaj hudega zgodilo. Posebnost te najdbe je pač ta, da so dobili to pismo čez 77 let in da je tako dobro ohranjeno in povsem čitljivo.

Nordenskjold se je s to ekspedicijo zdrav vrnil in je v poznejših letih še večkrat šel na ekspedicije na Spieberge in Greenlandijo in do izliva reke Jenisej, dokler ni leta 1878 na nove odkril severnovzhodno paszžo, kar je proslavilo njegovo ime.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo Vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

CALIFORNIA:

San Francisco, Jacob Lauski

COLORADO:

Pueblo, Peter Culig, A. Saffie

Walsenburg, M. J. Rayuk

INDIANA:

Indianapolis, Fr. Zupančič

ILLINOIS:

Chicago, J. Bevil

Cicero, J. Fabian (Chicago, O'cecu in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Spelch

Mascoutah, Frank Augustin

North Chicago in Waukegan, M. W. Waršek

MARYLAND:

Kittimiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN:

Detroit, L. Plankar

MINNESOTA:

Chisholm, Frank Gouže, J. L. Jan

Ely, Jos. J. Peschel

Eveleth, Louis Gouže

Gilbert, Louis Vessel

Hibbing, John Povše

Virginia, Frank Hrvatic

MONTANA:

Roundup, M. M. Panlan

Washoe, L. Champa

NEBRASKA:

Omaha, P. Broderick

NEW YORK:

Gowanda, Karl Struška

Little Falls, Frank Macho

OHIO:

Barberton, Frank Treha

Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Stupnik

Girard, Anton Nagode

Lorain, Louis Balant, John Kumle

Youngstown, Anton Elkelj

OREGON:

Oregon City, J. Koblar

PENNSYLVANIA:

Bessemer, John Jevnikar

Broughton, Anton Ipavec

Conemaugh, J. Brzovec

Coverdale in okolici, Mrs. Ivana Rupnik

Export, Louis Supančič

Farrell, Jerry Okern

Forest City, Math Kamin

Fr. Blodnikar

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Fr. Ferencak

Johnstown, John Polnata

Krayn, Ant. Tauselj

Luzerne, Frank Balloch

Midway, Josu Zusi

Pittsburgh in okolici, Philip Progar

Steele, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer

West Newton, Joseph Jovan

WISCONSIN:

Milwaukee, West Ailla, Fr. Šek

Sheboygan, Joseph Kukul

WYOMING:

Rock Springs, Louis Tuschar

Diamondville, Joe Rolica

Vsak zastopnik ima potrdilo za sveto, katero je prejel. Zastopniko teple pripravljamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"